www.svoboda-news.com

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

DEC 3 1927

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 280. Джерзи Сити, Н. Дж., пятниця, 2-го грудня, 1927. VOL. XXXV. No. 280. Jersey City, N. J., Friday, December 2, 1927. THREE CENTS

РЕПУБЛИКАНСЬКІ ПОСТУПОВЦІ КЛИЧУТЬ ДЕМОКРАТІВ ОРҐАНІЗУВАТИ СЕНАТ

ДЕМОКРАТИ ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ ЗНОВА ВІД ВІДВІЧАЛЬНОЇ РОБОТИ.

ВАШИНҐТОН, 30. падолиста. — Ґрупа поступових републіканців у сенаті завізвала демократичних сенаторів, щоби вони взяли на себе відвічальність за зорґанізоване сенату. Демократи однак відмовилися знова від відвічальности за веденнє сенату та сенатових комітетів.

Тут відбулися теж збори демократів, що є членами обох палат конґресу. Радили над ріжними питаннями біжучої політики конґресу. Одною з найголовніших справ була ратифікація запротестованих виборів, як приміром пенсилвенійського сенатора Вера, однак і в сій справі не рішено нічого позитивного.

Місцеві ґазети показують на сі факти як на доказ, що демократична партія в конґресі не проявляє відвічального проводу.

ДЕПАРТАМЕНТ СТЕЙТУ ДОЗВОЛЯЄ НА ДЕЯКІ ЗНОСИНИ З РОСІЄЮ.

НЕ БАЧИТЬ АРҐУМЕНТІВ ПРОТИ ДОВГО-ТЕРМІНОВИХ КРЕДИТІВ НА ДЕЯКІ ТРАНСАКЦІЇ.

ВАШИНҐТОН, 30. падолиста. — Від довшого часу вже кружляли поголоски, що американський уряд збирається змінити свою торговельну політику супроти большевицької Росії. Тепер прихильники такої політики добачують признаку сеї зміни в тому, що департамент стейту дав дозвіл на признанне довготермінових купецьких кредитів на деякі купецькі трансакції.

Уряд однак рівночасно виразно зазначує, що самі чисто політичні відносини Америки супроти совєтського уряду остають такі самі.

ОРҐАНІЗУЮТЬ ВЕЛИКУ ВУГЛЕВУ КОМБІНАЦІЮ.

15 ПІДПРИЄМСТВ ЛУЧИТЬСЯ З 50-МІЛЮНОВЕ ПІДПРИЄМСТВО.

ПИТСБУРҐ, Па. — 30. падолиста. — Ґрупа промоторів розвела переговори в справі злучення 15 менчих підприємств для добування мягкого вугля в одну велику комбінацію з капіталом 50 міліонів долярів.

Верджінські підприємці сильно занепокоєні сими переговорами.

ЗБИРАЮТЬСЯ ДО ПІВДЕННОГО БІГУНА.

НЮ ЙОРК, 30. падолиста. — Американський летун Ричард Берд збирається в наукову експедицію на південний бігун. Виправа буде цікава тим, що Берд думає брати зі собою Ескімосів, що живуть під північним бігуном.

ФОРД ПОДАЄ ЦІНИ СВОЇХ НОВИХ АВТІВ.

ДІТРОЙТ, Мишиґен, 30. падолиста. — Фордова Моторова Ко. подала нині до публичного відома ціни нових моделів, що вийдуть незадовго та будуть уже доставлятися в січни. Ціни ріжних моделів виносять від 385 долярів до 570 долярів.

Підприємство сподіється випускати по тисячу автів у день.

ДЕРЖАВНІ СВІДКИ НЕ ХОЧУТЬ СВІДЧИТИ. ЯК ТРЕБА ПРОКУРАТОРОВИ.

МЕЙЗ ЛЕНДИНҐ, Ню Джерзі, 30. падолиста. — На нинішній сесії розправи проти пані Марґарети Ліліендал та Вилиса Біча, обжалованих за вбийство мужа обжалованої, прокураторія поставила кількох свідків, що мали зізнати, що вони бачили Біча недалеко від місця злочину в час злочину. Свідки однак не зізкавали так, як прокуратор сподівався. Вони звичайно заявляли тільки, що вони бачили чоловіка, подібного до Біча.

Се так обурило прокуратора, що він заповів процес проти сих свідків а навіть одного з них казав задержати для слідства, чи не бачилися з ним представники обжалованих.

ПЯНІ ПОЛІСМЕНИ УРЯДЖУЮТЬ СОБІ СТРІЛЯНИНУ.

НЮ ЙОРК, 30. падолиста. — Міські полісмени Джеймз Брейді та Джан Ровч, підпивши собі добре, та відтак посварившися за якусь справу, виняли з кишень на вулиці свої службові револьвери та стали до себе стріляти. Хоча се було в ночи, на вулиці ще було богато людий. Люди кинулися на втечу. Ровч дістав легку рану від кулі Брейді. Остаточно обох відставлено на поліцію.

ЛІНЧ МУРИНА.

ДЖЕНКИНС, Кентакі, 30. падолиста. — Громада білих людий злінчувала тут 35-літного Мурина Леонарда Вудса, який мав убити формана вуглевої компанії в Верджінії. Лінчівниками мали бути майже виключно мешканці стейту Верджінії, які перейшли стейтову границю навмисно на те, щоби поповнити лінч у другому стейті.

ІТАЛІЄЦЬ ВИСКАЗУЄ ЖАЛЬ, ЩО КУЛЯ НЕ ТРАФИЛА МУССОЛІНІЯ.

ВІТЕРБО, Італія, 29. падолиста. — В часі публичної демонстрації в честь Муссолінія, яку устроєно на памятку, що Муссолінія не убила куля, вистрілена божевільною жінкою у 1925 р., висказав Італієць Вінценцо Зіґроттi свій жаль, що сей атентат не вдався.

За се поставлено його сейчас перед суд. Патріотичний суддя засудив Зіґроттія на рік криміналу й заплачення 1000 лірів кари.

ПОТАЙНИЙ ДЕСТИЛЯТОР ГОРІВКИ ЗАПЛАТИВ 339,000 МАРОК ГРИВНИ.

ТРЕВЕС, Прусія, 29. падолиста. — Фабрикант горівки, Ґуберт, заплатив 339,000 марок кари (около $85,000) за потайний виріб горівки. Йому полишено до вибору: заплатити згадану кару, або відсидіти 339 днів в арешті.

Є се найвисший вимір кари, на яку засуджено колинебудь потайних фабрикантів горівки.

СТАРАННЯ О ПОМИЛУВАННЯ ДУШИТЕЛЯ ЖІНОК, ИРЛА НЕЛСОНА У ВІННІПЕҐУ.

Оборонець Ирла Нелсона, засудженого недавно у Вінніпеґу на шибеницю за удушення п-ні Емілії Петерсон, приготовляє просьбу до міністра справедливости в Отаві, в якій буде просити о помилування його та заміни смертної кари досмертною вязницею. Оборонець долучить до просьби документи з шпиталю для божевільних в Напа, Каліфорнія, звідки Нелсон втік, як доказ, що він є ненормальний а також фотоґрафічні знимки „Екс-Рей" з його голови, які суд не брав під розвагу підчас його розправи.

Нелсон, як про се говорять, не оказує найменшого зворушення з приводу свого засуду.

ЕЛЕМЕНТАРНІ КАТАСТРОФИ ПО ЦІЛОМУ СВІТІ.

Союз товариства Червоного Хреста подає таку статистику катастроф від 1. жовтня, 1925. року до 1. жовтня, 1926. року. В Африці 17; в північній Америці 37; в центр. Америці 11, в півн. Америці 13, в Азії 46, а Европі 126, на Океані 20. З цього 24 землетрусів, 2 вульканічні вибухи, 97 повіней, 74 буреявів і гураганів, 9 посух, 19 пожеж, 9 голодових пошестей, 3 ледозвали, 16 налетів саранчі. За останній рік усі ці нещастя зросли у трое!

Землетруси, повіни, градобиття, ураґани і т. д. не заощадили і світовою війною до краю знищеної Галицької України.

Страшні в своїх наслідках хмароломи з бурями навістили галицьку землю в днях 31 серпня та 1 і 2 вересня ц. р. Більш 500 сіл знайшлося під водою розлитих рік і річок. Кількадесять осіб знайшло смерть в каламутних водах повені, багато тисяч людей остало без хати і хліба.

Повінь наробила шкоди на десятки міліонів золотих.

ЧИ ЕСПАНЦІ Є ЕВРОПЕЙЦЯМИ.

На цю тему написав німецький фільозоф граф Герман Кайзерлінґ статтю в мадридській „Revista de Occidentale". В мікрокозмі, котрий називається Европа, є два краї неевропейські: Росія й Еспанія. По правді Еспанія належить до Африки. Коли перейти з Франції через Піренеї, переходиться з країни садів і парків у пустинну країну, а що в Еспанії не є пустинею, то степ і оаза. Еспанська культура є примітивної старини: ще й нині еспанські пастухи варять, як варили колись давно в камінній добі. Еспанія не поступала слідами Европи: почавши від Филипа II. жила відокремлено для себе. Кождий Еспанець — на думку Кайзерлінґа — в повному слова значінні: Африканець.

СТРАЙК У ГАРЕМІ.

На дворі маґараджі Дурбара (середня Індія) вибухнув ґенеральний страйк. Маґараджа Дурбар є дуже богатий, тому, як справжній син Сходу, не жалував великих грошей на уладження величавого гарему. Підчас побуту в Европі звербував іще собі до гарему багато найліпших танцюристок. Уладжував танці й торжества, на яких на всякий спосіб танечниці мусіли забавляти гостей. Але одного дня танечниці зажадали від маґараджі більшої платні. Колиж маґараджа відмовив їм, танечниці на однім святі відмовились танцювати, або технічно сказати: проголосили страйк. Так індійських маґараджа крім европейських танечниць мав і небувалу досі новість у гаремі: страйк.

РЕКОРДИ.

В Араді (Мадяршина) відбулись оріґінальні мячеві змагання між двома дружинами глухонімих; були це перші такі змагання, підчас яких публика не висловлювала свого обурення або вдоволення вигуками.

У Варшаві відкрили недавно, що якийсь Шльойма Гасфельд вязнив 7 літ свого сина в комірці. Коли його добули звідти і перевезли до шпиталя, він помер після 50-денного лікування. Цей рекорд вязниці у власній хаті перевищив польський господар Беднарчик з Кезмарку, що держав свого 16-літнього сина у хліві... 12 літ. Син утратив там мову і збожеволів. Батько дістав за це лише... 4 місяці вязниці!

ЗАКОРДОННЕ УСТАТКУВАННЯ ДЛЯ ДНІПРЕЛЬСТАНУ.

Заступник головного інж. Дніпрельстану Ротерт подав до відома, що останнім часом значно поліпшилася справа з одержанням закордонних замовлень для будівництва. За останні два тижні прибуло 200 ваґонів американського устаткування й одержано відомости, що через кордон вже пройшло 70 ваґонів з устаткуванням для Дніпрельстану з Німеччини. Одержання цих замовлень дає можливість значно прискорити хід робіт на будівництві.

ПОЛЯКИ УСУВАЮТЬ СЕСТРИ МОНАХИНІ ВІД ДОГЛЯДУ ХОРИХ ПО ШПИТАЛЯХ.

З варшавського військового „Уяздовського" шпиталю військова влада усунула сестер милосердя, монашок „Родини Марії", й замінила їх світськими сестрами. Цей факт викликав в ендецькій пресі гвалт; вона каже, що шпиталь заповнюється сектантками.

З цього приводу в „Глосі Правди" п. Вельопольска дає жахливу картину того, як поводяться ці „сестри милосердя" в ріжних шпиталях. Вони, в свойому релігійному фанатизмі тероризують не тільки хорих, але й лікарів.

В одному з шпиталів Познанщини сестри „Ельжбетанки" не допустили лікаря зробити „цісареве січення" якійсь нещасній жінці, поки не прийде ксьондз охрестити дитину, що ще не народилася. Ксьондз хрестив цю дитину шприцею в утробі матері!

Це факт!

Особливо тероризують фанатички-сестри хорих не римо-католиків, приневолюючи їх до зміни релігії.

Такого морального насилля допустилися сестри над бувшим старшиною армії УНР в одному з шпиталів у Закопаному, напередодні його смерти від сухіт.

Жахливі річі оповідають і про „сестер" у притулках, де „виховуються" наші українські сироти, жертви війни.

СТРУНКУ СТАТЬ ЗАВДЯЧУЄ МОРКВІ.

Питання, як найлевніще і без найменшого болю можна осягнути струнку стать, не дає спокою жінкам на яві і в сні. Корінна Ґріфіт, артистка Ферст Нейшенел, звісна передовсім своєю стрункою статтю, сказала цікавим, що стать цю завдячує виключно дієті, бо вона не їсть багато, але за те лише поживні страви. Та передовсім переконалася, що до вдержання стрункої статті помагає надівсе сира морква. Тому їсть щодня кілька сирих морков. Иньший інтервювер звернувся з подібним питанням до 17-літньої „зорі" Парамавту: Бетті Бронсон. Сімнайцятьлітка відповіла гордо, що вона ще має час думати, як задержати струнку лінію, але гадає, що найліпше для тої цілі є їсти сирі, нецукровані цитрини. Як їй треба буде колись, то попробує такої дієти.

ЖІНКИ НЕ ХОЧУТЬ ХОДИТИ В ШТАНАХ.

На пророцтво письменника Бут-Теркінґтена, що жіночий одяг за 50 літ буде зовсім похожий на мужеський та що жінка ходитиме в штанах, одна Француска розписала анкету, в якій взяли теж участь визначні Американки, що перебувають переходово у Франції. Вислід анкети для „пророка" не є корисний. Найрішучіщу відповідь дала Мейрі Пікфорд, яка сказала, що годі й подумати, аби жінки були такі глупі та красу своїх ніг ховали в штанах.

КОНФЛІКТ МІЖ ПОЛЬСЬКИМ СОЙМОМ А ПІЛСУДСЬКИМ

МІНІСТЕР ЗАЛІЗНИЦЬ ВІДМОВИВ БЕЗПЛАТНОЇ ІЗДИ ЗАЛІЗНИЦЕЮ ПРЕЗИДЕНТОВИ СОЙМУ РАТАЄВИ.

ВАРШАВА, 30. падолиста. — Конфлікт між розвязаним польським соймом і маршалом Пілсудським заостриться. Причиною сього заострення є відмова міністра залізниць дати безплатний залізничий білет президентови сойму Ратаєви й одному з віцепрезидентів. Після постанов польської конституції, президент сойму як теж і його заступник мають задержати свої уряди, платню й безплатний переїзд усіми залізницями так довго, доки не виберетьcя їх наслідників. Тепер сталося инакше. Належну платню дають їм дальше, однак відмовили їм безплатного переїзду залізницею. Оба соймові урядовці вислали відклик до президента держави, на який ще досі не одержали відповіди.

КОНФЕРЕНЦІЯ ДЛЯ РОЗОРУЖЕНЬ ЗДИВОВАНА ПРОПОЗИЦІЄЮ ЛІТВІНОВА.

ДОМАГАЄТЬСЯ ПОВНОГО РОЗЗБРОЄННЯ НА МОРІ И СУШІ.

ЖЕНЕВА, 30. падолиста. — Голова совітської делеґації на Конференцію для роззброєнь, Літвінов, здивував своєю пропозицією усіх делеґатів на згаданій Конференції. У своїй пропозиції домагається Літвінов цілковитого усунення усіх військових сил, розвязання армій, скасування усіх воєнних фльот, знищення усіх укріплень, заборони військового вишколу, заперестання усякої мілітарної пропаґанди, позношення воєнних міністерств і ґенеральних штабів.

Також домагається він скликання найдальше у березню (марті) 1928 року конференції, якаб занялася переведенням у життя його пропозицій. На виконання свого пляну домагається Літвінов 4 літнього протягу часу. Свою пропозицію допер Літвінов слідуючою резолюцією: „Озброєні військові сили є оружжям в руках великих держав для гноблення населення у малих краях, а повне скасування зброєнь є одинокою правдивою запорукою забезпеки і недопущення до вибуху війни.

„Зброєння самим своїм істнованням і змаганням до зросту ведуть безсумнівно до озброєного конфлікту між народами".

Догадуються, що одиноким делеґатом, який попре резолюцію Літвінова, буде граф Бернсторф, німецький делеґат на згадану Конференцію.

Совітську пропозицію уважають делеґати инших держав лише „мировою бомбою", яка не має ніяких виглядів на здійснення.

В. БРАТІЯНУ НЕ МОЖЕ УТВОРИТИ КОАЛІЦІЙНОГО КАБІНЕТУ.

ПОРУЧИТЬ СЮ ЗАДАЧУ МІНІСТРОВИ ЗАГРАНИЧНИХ СПРАВ АБО ПРОВІДНИКОВИ ОПОЗИЦІЇ.

ВІДЕНЬ, 30. падолиста. — Депеші до віденських часописів доносять, що новий премієр, Вінтілля Братіяну, не є в можности утворити коаліційного кабінету. Догадуються, що він поручить се завдання міністрови заграничних справ Титулеску, або д-рови Дж. Маню, провідникови Народно-Селянської Партії.

ЛИТВА ЧЕКАЄ НА РІШЕННЯ ЛІҐИ НАЦІЙ.

ПРЕМІЄР ВАЛЬДЕМАРАС ЗАПЕРЕЧУЄ ВИДУМКИ ПРО ПРИГОТОВЛЕННЯ ПОГРОМІВ НА ЛИТВІ.

КОВНО, 30. падолиста. — Литовський премієр Вальдемарас разом з д-ром Завишюсом, давним литовським репрезентантом на засідання Ліґи Націй, вибралися до Женеви, щоби брати участь на засіданнях Ліґи Націй, де будеться обговорювати конфлікт Литви з Польщею. Премієрови Вальдемарасови не удалося досі утворити коаліційного кабінету. Сю справу відложив він на пізніще, по волагоді польсько-литовського спору Лігою Націй.

Литовське правительство заперечує як „пусті вигадки" усякі чутки про приготовлювання жидівських погромів на Литві й те, що Жиди вислали делеґацію до президента зі скаргою, що Вальдемарас постарався о запевнення помочі Совітів і Німеччини на случай польського нападу на Литву, та обіцяв Німеччині звернення Мемеля.

НОТА ДО ПОЛЬЩІ — МАНЕВРОМ СТАЛІНЦІВ.

ВИСЛАНО ЇЇ, ЩОБИ ВІДВЕРНУТИ УВАГУ ВІД ВНУТРІШНЬОГО КОНФЛІКТУ У СОВІТСЬКИМ СОЮЗІ.

ВАРШАВА, 30. падолиста. — Польська правительственна телеґрафічна аґенція розіслала урядову заяву, що совітську ноту до Польщі вислано на домагання Сталіна. Зроблено се у тім намірі, щоби відвернути увагу російських мас від того, що діється у самім Союзі, де боротьба між опозицією а Сталінцями розгорілася до крайніх границь, а звернути її на заграничну політику.

ДАНІЯ ЗНОСИТЬ КАВАЛЕРІЮ.

КОПЕНГАҐА, 30. падолиста. — У новім законопроекті краєвої оборони, який внесеться у данськім парляменті, проектується знесення кавалерії. Її заступиться „їдучою піхотою" на конях або біциклях.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерзи Сити і Заграницею:
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свобода": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗАГОВОРИЛИ ПРО УКРАЇНУ

Всі американські часописи подають тепер ледви чи не кождого дня відомости про те, що на Великій Україні вибухли заворушення, звернені проти совітської влади та що Москва на разі ті заворушення придушила.

Кореспондент нюйоркського часопису „Дн Ню Йорк Таймс", який працює в Румунії, дістав поручення провірити всі ті відомости, що він і зробив. В своїм звіті подає він, що на підставі зізнань свідків, що повтікали з України, можна сконстатувати як правду, що совітський уряд почав натискати дуже сильно на українського селянина, накладаючи на него великі податкові тягарі. І ото українські селяне почали виганяти зі сіл податкових екзекуторів, а навіть і поменші військові відділи червоноармейців, що прийшли секвеструвати селян, за те, що не платять податків, забираючи їм силою збіже і худобу. Через те прийшло до кривавих сутичок між військом а селянством. Як ті вісти дійшли до Москви, вона вислала на Україну більшу скількість війська в виді карних експедицій, які поголяли собі по селах в той спосіб, що декілька сіл спалили, а около 5000 селян вимордували.

Чи якраз так було, годі з певністю твердити. Та вісти ті виглядають на дуже правдоподібні. Сам большевицький уряд признається отверто до цего, що комуністи не можуть дати собі ради з селом. Особливо впертим супроти большевицької влади оказався український мужик. Сам Троцький виразно підчеркнув, що комунізм котиться в діл в совітській державі тому, що його веде за ніс мужик, точнійше: кулак, себто сільський багатир. І це відома річ, що совітам найтяще покорити українського селянина та що цей селянин проти большевицької влади вже від давна раз-у-раз бунтується.

Та дивне те, чому це якраз тепер заговорили світові часописи про повстання на Україні та українського селянина. Чому це тепер підносять вони, що на Україні два націоналістичні табори: один за федерацією з Польщею, а другий самостійницький, що домагається повної самостійности України. Чому це якраз тепер ті самі американські газети, яким через горло ще й досі не проходить назва Україна, а тільки „Савт Роша", пишуть вже про Україну, а не про „Полудневу Росію", не згадуючи навіть про те, що на Україні могли бути люде, що захотіли би федерації з Росією. Тепер після них є тільки ті, що хочуть йти з Польщею, або бути самостійними.

Ми, річ ясна, не турбуємося ніякою федерацією, ні з Польщею ні з Москвою, але таке ставлення нашої справи другими свідчить тільки, що в Европі назрівають нові події і комбінації, в яких Україна буде відграватн першу ролю. Через те і так голосно заговорили тепер про Україну.

НЕПОЛАГОДЖЕНІ СПРАВИ

Знову збирається на свої засідання Ліга Націй. Перед її кождочасними зборами завжди світова преса підносить цілу низку пекучих спірних міжнародних питань, які ждуть на розвязку. Висвітлюються цілі низки питань, що залишились неполагодженими після світової війни, між якими головну ролю відограють питання несправедливого територіяльного розмеження европейських держав та гноблення національних меньшостей, або цілих націй другими.

Все те становить вибуховий матеріял, який може в кожньому часі спричинити нову світову війну. Через те кожна держава поспішно готується до тої нової світової війни. Озброюються майже всі держави континенту й навіть Америка. В шаленому збільшенню своїх мілітарних сил ріжні держави вже далеко перегнали те, що було перед Великою Війною. Кожне правительство кричить про мир, голосить необхідність обеззброєння, а само напружує всі сили, щоб як найміцнійше озброїтися. На цьому полі йдуть шалені перегони й кожна держава хоче стати сильніщою від своїх сусідів та инших можливих ворогів.

Крім озброєння кожна держава шукає собі ще спільників. Для того підписуються ріжні мілітарні „дефензивні" договори ніби то для забезпечення миру, а на ділі для війни й лише для неї. Колиб ті держави не думали воювати, то для них вистарчилиби торговельні договори, а то тепер про торговельні договори меньше говорять, а більш про мілітарні.

Над Европою повис дух кривавого бога Марса. Він чекає лише свойого часу, коли почнеться для нього кривавий бенкет. Навіть ті, що зброяться, здрігаються від його кривавого обличчя й ніби то роблять всі можливі заходи, щоби вряту вати себе від війни. А між тим далі зброяться і зброяться. Кажуть, що бувають такі моменти, коли самі гармати починають стріляти, як що вони наладовані. Здається на такій межі тепер стоїть Европа. Можливо пощастить відтягнути ой той кривавий пир на рік, на два чи більше, але до нього прийде, як що не будуть усунуті ті причини, що тепер провокують Европу до озброєння та заключування ріжних військових договорів окремими державами чи цілими групами, щоби мати собі мілітарних союзників.

Одним з головних чинників, що викликують загрозу війни, є верзальський договір, який полишив сотки невиясненних питань, або залагоджених не по справедливости, а лише спираючись на силу переможців. Але саме того рода держави переможці та їх васалі, як Польща, Румунія, Югославія не хочуть змінити ні на одну йоту. Вони знають, що коли лише закветіонують цей договір в одному найменьшому питанню, то тоді стане на чергу дня вся та маса питань, які він не полагодив, або вирішив на основі перемоги грубої сили, а не сили права та справедливости. Тоді в першу чергу довелось би знову перекроювати мапу Европи. Звичайно ліпше булоб перекроювати її шляхом договірним, ніж шляхом збройним, до чого пізнійше чи ранійше неминуче прийде.

Серед тих несправедливостей верзальського договору, що у-весь час підмінювють порохом мир в Европі, не послідне місце займає українська справа. Але досі від неї відмахувалися ріжні дипльомати та політики, вважаючи її не так то дуже актуальною. Це тому, що за плечима українського народу немає свого дійсного національного уряду на жадному клаптикові своєї рідної землі, який мігби вивести справу свого народу перед міжнародне форум. Це одначе лише відрочує українську справу до того часу, коли при відповідних обставинах вона знову стане у всій своїй величі. Бо сорок-міліонового народу, що пробудився до національно-державної боротьби, ніякими кайданами не скуєш. Прийде час і він знов стане перед здивованою Европою в своїй крівавій жорстокій боротьбі. Незалежно від того чи будуть полагоджені всі европейські суперечности й усунуті причини до війни, одна лише українська справа може викликати світову катастрофу, коли вона не буде полагоджена відповідно прагненню українського народа. На шляху осягнення сього національного ідеалу ми зробили величезний поступ. Коли перед світовою війною в 1914 році ми були для всього світа майже незнаним народом, то тепер ми маємо традицію десятилітньої кривавої героїчної боротьби за свою державність. Тепер вже немає закутинка земської кулі, деб не знано було, що в Европі істнує великий український нарід, який бореться за свою державу.

Отже при кожнім міжнароднім конфлікті в Европі всі наші вороги, чи приятелі, чи ті противники, які через українську землю будуть боротися самі між собою, мусітимуть рахуватися з істнуванням українського народу та з його прагненнями. Відповідно свойому завданню, вони будуть або підпирати нашу національно-державну боротьбу, або будуть боротися проти неї. Зігнорувати українського народу ніхто тепер вже не зможе. Кожен, що буде в новім світовім конфлікті звязаний з такою комбінацією, в яку входять і українські землі, мусить бути або нашим ворогом, або приятелем. Українська справа мусить стати актуальною в Европі при перших вибухах гармат в новій світовій війні, до якої Европа невстримно йде. Обєктивно кажучи, для Українців ліпше, щоби до того прийшло пізнійше. Перед нами ще багато завдань, ще багато непригтованих сил, бо саме тепер йде велика робота серед нашого народу у творенню дійсних підвалин української держави. Тому, коли в Европі не прийде скоро до міжнародного конфлікту, то це буде лише на користь українському народові, бо він буде мати більше часу на свою підготовку. А коли вже наш нарід буде готовий до нової боротьби за свою державність, то тоді він навіть сам, власними силами підніметься до неї й вирішить назавжди неполагоджену справу сорок-міліонового европейського народу, утворивши на всіх своїх землях свою власну державу.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

КРИТИКА А РОБОТА.

Що в Ню Йорку здавна не йде, як повинно йти, се вже й воробці знають. Назбиралося тут стільки хабаря на народній ниві, що деяких людий аж розпука бере, чи вдасться щирим людям се хабаря виполоти. А хто надію втратить, той, звичайно, хабаря полоти не стане, але стає з тими, що те хабаря розсівають.

Розсілося те хабаря в недній нашій народній інституції. Зборів не скликується цілими роками. Звітів не здається. Людий, що домагаються звітів або зборів, лається або навіть побивається хуліганським способом. Гроший на допомогу старому краєви не збирається, а як збирається, то передержується в себе, а відтак виступається проти других, які чесно гроші збирають та їх до краю на час висилають. Сими й подібними способами закопується одну орґасізацію за другою. Засипляє робота, вмирають орґанізації, лишаються трупи, що смердять на всю Америку, а деколи то ціла орґанізація пропаде без сліду, немовби камінь у море вкинув.

Що се все треба критикувати, сього ніхто не заперечить. Треба критикувати, витягати на верх сих усіх народних шкідників, бо інакше народна нива зовсім занечиститься, а кукіль головня, терня, перстенець вибє усе здорове збіже. Треба критикувати, треба боротися проти хабаря, треба стреміти до уздоровлення народних орґанізацій. Треба викинути саародних шкідників, бо інакше й подвіря буряном заросте. Треба старатися уздоровити народні орґанізації через викиненнє з них злодіїв, крикачів, громилів, які народні гроші рахують без публичної контролі та палкою побивають тих, що домагаються народного рахунку. Треба привернути назад права народови в народних інституціях, які нарід своїми руками й коштами будував. Словом, треба критики, але й треба рівночасно роботи.

Ся робота в Ню Йорку власне тепер уже йде. Я тому про се пишу, бо люди зпоза Ню Йорку часто думають, що в Ню Йорку тільки й роблять, що чужими домами без народної контролі заряджують, що гроші на інвалідів збирають та інвалідам не відсилають, але в свої кишені пхають. Най знають і поза Ню Йорком люди, що в нас є й живі орґанізації, які живуть справдішним народним життєм, у яких нарід працює, у яких нарід робить, жертви збирає й жертви відсилає, в яких признається засади народної управи.

Від коли в Ню Йорку кинулася та правдива орґанізаційна робота, від тоді ті, що заряджують ріжними товариствами без народної контролі, ті, що збирають гроші, але їх не відсилають, сі розбивачі народних орґанізацій та гробокопателі народних інституцій попали в такий страх, що стали збиратися в Ню Йорку видавати газету для оборони своїх інтересів.

Яка се буде газета, можна знати з гори. Газета, що має на цілі не будувати, але обороняти тих, що народну роботу руйнують, мусить жити тільки критикою й лайкою. Вона не буде показувати, що її група доброго зробила, але чого противна група не зробила. Вона буде жити тільки тим, що буде показувати недостачі, а показувати їх буде не на те, аби їх лічити, але на те, аби за них винити других. Вона буде тільки й робити, що хвалити якраз тих, що народну роботу розбивають. Під небеса буде вихваляти тих, що нарід розбивають і гуртуватися не дають. Се мусить бути газета нікчемних підлизайків, для яких усе, що зроблять грошевлаці, є добре, а все, що зроблять другі, зле.

Словом, се мусить бути Руський Селянин в Америці. Хто не знає старокраєвого Руського Селянина? Яке то розумне було пулятко. Лиш що народилося, а вже стало нарід обороняти перед панами, що нарід розбивають і на роздорожжа ведуть. Як там лаяли українських письменників, українських кооператорів, політиків, а як вихваляли польських панів і їх прислужників. Про кривди українських селян у тім Руськім Селянині не було слова. Всі кривди робили буцімто цашому народови ті, що нарід орґанізували. Пани з Руського Селянина кричали, що Франки, Павлики, Будзиновські нарід розбивають, бо таким криком сі пани сподівалися відвернути увагу народа від того розбишацтва, які над народом доконували ті великі пани, що з нашого народа добро грабили, а панам з Руського Селянина охлапи кидали.

Сей Руський Селянин ще й досі стоїть у памяти всіх тямучих Українців, і як появиться серед нас якась нова газета, що тільки критикує, що тільки лає, що тільки показує хиби, що тільки вихвалює себе, яка то вона розумна, то тільки разів нашим людям нагадується сей Руський Селянин. До такого новомодного Руського Селянина наймуть деколи якогось зломаного політика, що на старість є бачить уже можности заробити собі хліба чесним трудом, як тільки через продажу себе якій релігійній секті або якійсь групці таких „політиків", що захоплюють народну інституцію в свої руки, а відтак того народа туди не пускають. Такий чоловік частенько в приступі щирости скаже вам, що він не вірить у релігію, яку проповідує, признається перед приятелями, що люди, який він став служити, є розбивачі й громили, але він бідний, старий, нічого виходу не має. Казали, що й Демянчук, редактор Руського Селянина, таке мав говорити в тіснім кружку знакомих.

Я нагадую історію з Руським Селянином на те, аби давнинною помогти нашим людям розглянутися в біжучих подіях. А по друге на те, аби показати, що як критика Руського Селянина не принесла нашому народови ніякої користи, так не принесе видавання новомодних Руських Селянинів. Хто хоче справді щиро помагати нашому народови в Ню Йорку, то певно дорога до сього не лежить через критику й лайку. Дорога до поправи проста: Треба постаратися, аби дім бувшого У. Н. Комітету пішов під народну контролю та щоби його продано, а гроші відослано до старого краю для жертв війни, бо прецінь „руські селяни" в Америці не є жертвами війни. Треба зробити так, аби в Народнім Домі відбувалися правильні, порядно ведені збори. Треба постаратися, щоби всі жертви, зібрані на ріжні старокраєві справи, були зараховані та сейчас вислані до старого краю. Треба усунути від проводу тих людий, що розбивають орґанізації своїми криками, а дати туди людий, що працюють та гуртують. Дорога проста й ясна.

Певна річ, що „старі політики" не здадуться без боротьби. Але най не гадають вони, що їм видаванне „Руського Селянина" поможе. Нарід своїх прав не забуде. Найдеться спосіб на те, щоби нарід здобув своє право. Миж не під Польщею живемо.

Тимко Мілєшук, Ню Йорк.

ЯК ОРГАНІЗУЮТЬ ПОМІЧ ДЛЯ ПОТЕРПІВШИХ ВІД ПОВЕНИ.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Повідомляється усіх громадян Патерсону і околиці, що заходом злучених укр. Товариств в Патерсон, Н. Дж., відбудеться **ВІЧЕ** в справі несення помочі братам, потерпівшим від повени, в неділю, 4-го грудня, о годині 3-ій пополудни в німецькій гали St. Boniface Hall, 435 Main St., Paterson, N. J. 280

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Сим повідомляється Вп. пп. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1928 для членів У. Н. Союза вже розпочалася і що вже вислано календарі на адреси пп. Секретарів для слідуючих відділів:

Вислано почтою 30-го падолиста: Від. 247 (2 п.), 316 (2 п.), 324, 326, 336 (2 п.), 361 (2 п.), 363, 364 (2 п.), 367 (2 п.), 371, 388.

Котрий би зі згаданих відділів не дістав з якоїсь причини посилки до 10 днів від дня вислання календарів, нехай повідомить Адміністрацію Свободи.

НАЙНОВІШІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ З КРАЮ.

ГАРИНА, трагедія у 5-ти діях (9 осіб), Дмитро Николишин .... 40 ц.

СОФІЯ ГАЛЕЧКО, песа з житя У. С. С. в трох діях (6 осіб), Ивонна Угрин-Безгрішний .... 30 ц.

ПОЦІЛУНОК ЮДИ, песа на чотири дії (5 осіб), С. Бела ..... 50 ц.

МІЩАНИ, драма на 5 дій (28 осіб), Волод. Мартиненч ..... 35 ц.

ГРІХИ МОЛОДОСТИ(превесела комедія на 3. дії (12 осіб), Володимир Мартиненч ..... 25 ц.

ДОСИДЖУВАЛА ПОСАГУ або ВЕСІЛЯ З ПОПРАВКАМИ, на 3 дії жарт зі співами і танцями (11 осіб), В. Мартиненч ..... 20 ц.

ПОТЕРЧУК, песа зі співами і танцями з народного житя (7 осіб), В. Мартиненч ..... 35 ц.

КОХАЙТЕСЯ ЧОРНОБРИВІ, драма в трох діях зі співами і танцями (10 осіб) ..... 30 ц.

Замовлення разом з належитістю слати:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

В. Будзиновський.

PRAWEM I LEWEM. (11)

(Докінчення).

Послідне домаганнє дуже важне і на той час більше як сміле. Домаганнє окремих писарів для трех українських воєводств було чимсь більшим, як обезпеченнєм прав української мови в державнім урядованню. Коли всякі письма з королівської канцелярії до всіх укр. земель мусять бути підписані окремими урядниками сих земель, коли без їх підпісів ніякий королівський декрет чи универсал не має ваги; коли ті урядники судово відповідають за законність підписаних ними документів—то тепер сих урядників зроблено міністрами дотичних земель держави та що всі справи заступлених ними земель є виняті з під влади загально-державних міністрів. Як би король підписав і заприсяг таку конституцію, то се значило би, що воєводства, для яких сі писарі установлені, є окремою від прочих країв Польщі правнодержавною областю: висшою від поодинокого воєводства, низшою від цілком окремої й суверенної держави. Велике правнодержавне значінне мали цевинні про око слова, додані до згаданої постанови, а саме, що тих писарів для українських воєводств оплачує король, але як „писарів Литви"! Сі слова, як би були королем приняті і записяжені, були би три українські воєводства відорвали від Польщі і злучили назад з Литвою, як се було до 1569 р.

Проект конституції переповідженої тут коротко, підписав Василь Семашко на Добратині, хорунжий Волинської землі, на той час маршалок Волинського воєводства.

Католицька шляхта станула збитою лавою проти всіх домагань пекатоликів і між обома сторонами прийшло до війни. Отаманом революційного війска став краківський воєвода Зебжидовскі і тому сю революцію Поляки звуть „рокош Зебжидовскего". Обіцянкою масних надань король підкупив найзначнійших Поляків між бунтованими шляхтичами, так до волі зі своїми військами перейшли на його сторону. Під напором величезних королівських військ, решта збунтованих уступила. На рік вони знов згуртувалися і війна розпочалася наново. Остаточно королівська партія під гетьманом Жулкевским розбила революційну армію в липни 1607 під Гузовом.

Сей бунт був послідною національною революцією перед роком 1648. Цілею революції не було відбранне українських земель від Польщі і Литви, лише злука з Литвою давних українських земель Литви, обезпеченнє прав української мови в уряді, та обезпеченнє прав української церкви: в Галичині в рамах Польщі, на Волині, Київщині та Поділю в рамах Литви. Не поталанило.

Всі наведені, з польських історичних жерел виписані факти вчать нас, чому то в історичній Польщі українство мало таку слабу відпорну силу проти польонізаційної роботи католицької шляхти, та чому в Західній Україні майже цілком спольщилися міста, верховна верства суспільности і — душа народу.

Коли всякий — карний, цивільний, релігійний чи політичний спір рішався не правом, не судом, а шаблею, то побіда все була по тій стороні, по котрій було більше шляхоцьких (!) шабель. В міру, як число українських шабель маліло, і на українських землях Польщі росло число шабель польської шляхти, корчилося право Українців, зменшався їх стан посідання і проби відвоювати свої права щораз частійше кінчилися невдачею.

Польщенне шляхоцького стану найскорше розпочалося в Галичині, бо вже король Польщі Казимір, будучи якийсь час одночасно князем Галичини, деякі княжі землі і поконфісковані боярські подарував був польським шляхтичам. По дефінітивнім прилученню Галичини і решти України до Польщі княжі землі (в Галичині половина всеї землі) стали королівщинами. Ті королівщини, королі роздавали і винарендовували польським шляхтичам, або вивиновували ними староства, роблячи старостами польських вельмож. Агресивність єзуїтського католицтва, що послугувалася головно мішаними подружами, переносила великанські маєтки Українців у руки польської шляхти і самих Українців перетягала на католицтво — тоді національно-польське. Польонізацію шляхоцького стану доповняли конфіскати українських маєтків по кождій участи української шляхти в невдачних українських бунтах. Ось причини постійного зменшування числа українських шабель і української сили в Польщі.

Число українських шабель росло тільки на Подніпровю, де з народу виринув козачий стан. Коли з козацтвом Східної України зіллялися останки української шляхти, тоді козацькі шаблі розпочали правуватися і під проводом Хмельницького довели до великого процесу з Польщею. Не мож було „правем", то правувались і виграли „левем".

При всякій нагоді складайтеся жертви на Сиротинець - Захист Українського Народного Союза.

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЄДНАННЯ

(За місяць падолист, 1927).

ПРИХІД:

1) З перенесення		$1,416.57
2) Прихід в падолисті		8,615.52
Разом		$10,032.09

РОЗХІД:

а) ВИСИЛКА ДО КРАЮ (двома наворотами):		
1) Для потерпівших від повені	$7,000.00	
2) Інваліди (по половині на допомогу інвалідам і Дім Інвалідів)	700.00	
3) Рідна Школа	800.00	
4) Політичні вязні	300.00	
5) Тов. „Просвіта" у Львові	160.00	
6) Краєва преса	125.00	
7) Ремісничa Бурса у Львові	100.00	
8) Сироти	100.00	
9) Письменникам	50.00	
10) Тов. „Луг" у Львові	50.00	
11) На будову Захисту для Письменників	50.00	
12) На революційний фонд	50.00	
13) Допомога Т. Ольшанському на Кубі	25.00	
14) Кошта подвійної висилки і письм з телеграфічною оплатою посилки для жертв повені	87.35	$9,597.35
б) Кошта вдержання канцелярії		30.00
в) Кошта дороги		15.00
Разом		$9,642.35

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Прихід в падолисті 1927	$10,032.09
Розхід	9,642.35
Остає в касі Обєднання з кінцем падолиста $	389.74

Обєднанне Укр. Організацій в Америці.

З українського життя в Америці.

НЮ БРИТЕН, КОННН.

Свято Першого Падолиста.

Мені як придніпрянському Українцеви не дає душа спокою до тої міри, що я змушений взяти за перо і написати хоч кілька слів про те враження, якого я дізнав в нашій громаді, коли був на святі Першого Падолиста.

Свято влаштовано заходами тутешньої української гр.-кат. парохії, а запрошено на него як головного бесідника д-ра Л. Мишугу. На свято прибуло багато гостей з околиці: з Терривил, Бристоль, Ансонії і Гартфорд. Українська галя була заповнена своїми і чужими.

Свято відчинив гром. Настин, вказуючи на значіння цего свята, яке ми зібралися відсвяткувати, подібно до всіх других українських громад в Америці Діточий хор під проводом дяк-коучителя гром. Ягелли відспівав пісню „Боже Великий Єдиний, нам Україну спаси". Слухаючи тої молитви наших діточок, не знати було, чи разом з ними молитися, чи плакати, чи веселитися, бо коли діти, що виросли тут на американській землі, так гарячо молиться за нашу обездолену Неньку Україну, то хиба муситься повірити, що та медом і молоком текуча країна наших славних козаків зацвите ще на волі і на волі, як казав наш Батько Тарас, помоляться ще невольничі діти.

Пісня та так зворушила одного з моїх придніпрянських братів, що він виняв з кишені $5 і передав дітям в дарунку за їх прекрасний спів.

В дальшій части програми забрав слово гість др. Мишуга. Бесідник переніс нас всіх під соломяні стріхи наших рідних сіл та переповів всі ті болі і радощі, що звязані з давною і теперішньою боротьбою за наше національне визволенне. Неодному стало тепер ясним не одне важке питанне, що давило його душу, неодного опустив сумнів щодо можливости нашої побіди. Бесідник вказав рівнож на той великий поступ, який зробив наш нарід в краю і наш український робітник в Америці. А поступ той пізнати по тім, що наш чоловік не хоче довше бути рабом, не хоче терпіти на собі ніяких кайдан і бореться проти поневолення своєї совісти, бореться о свої національні права проти всіх ворогів, звідки би вони не виходили.

Світлі падолистові дні з 1918 року викресали в нашім народі надзвичайну силу, завдяки якій наш нарід далі не піддається і далі зводить важку боротьбу з ворогами. Бесідник представив нам положення на західно-українських землях і на Великій Україні, а вся бесіда була переповнена вірою, що кров героїв не була даром пролята, бо на згноєній ними землі мов з попелу фенікс — піднімається на наших очах відроджена українська держава, яка в скорому часі скаже ще своє остаточне слово.

Гром. В. Палюх, що володіє прекрасним барітоновим голосом, відспівав дві пісні Лисенка, які припали публиці надзвичайно до вподоби.

Мішаний хор вивязався завдяки трудам дякоучителя п. Ягелли дуже гарно зі свого завдання. Милими голосочками відспівано богато таких пісень, яких ще в нашій громаді не співано, як „Гей Ви стрільці Січовії" і другі. Тутешний парох о. Кульматицький, який доложив чимало труду до цего свята і який відправив в церкві того самого дня панахиду за поляглих героїв, забрав слово і присвятив його памяти наших інвалідів в краю. По його патріотичній промові переведено на галі між присутними збірку на допомогу інвалідам.

По тім говорив ще др. Мишуга, звертаючися головно до тутешньої тут родженої молоді подаючи їй аргументи на те, що вона повинна бути горда, що походить зі славного українського роду.

Свято закінчено відспіванем національного гимну.

Іван Ярокопенко.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Українська Народна Школа на Чотирнайцятій улиці береться до праці.

Дня 16-го сього місяця відбулися збори родичів дітей Української Народної Школи, котра міститься в галі української православної громади на 14 улиці. На тих зборах рішено много важних справ, як фінансовання школи, платня учителів і т. п. На зборах вибрано також новий Уряд Шкільний на рік 1927—1928. до котрого ввійшли:

Михайло Жуковський, голова; Антін Куцик, заст. голови; Микола Гула, фін. писар; Іван Хитрик, скарбник; Петро Редчук, заст. скарбника; Ілія Шкварок, рекордовий писар; Павло Боднар, заступник писаря. Контрольна комісія: Стефан Бриґідир, Анна Тураш, Павліна Бобисюк.

Головні ухвали, котрі запали на цих зборах, є слідуючі:

Рішено обєднати всіх Українців, що мешкають у Ню Йорку, в одну шкільну громаду. Шкільному Урядови поручено випрацювати шкільний статут, котрий солідаризувався би з Головним Статутом Обєднання, відносно Української Школи в Злучених Державах. Постановлено теж видати закпик до всіх Українців у місті Ню Йорку, щоби вони запізнались з нашою школою. При кінці ухвалено дати діточий концерт, дня 4-го грудня сього року. Підготовку й вироблення програми концерту припоручено панам учителям Стеткевичови і Мостенському.

Ухвалено запросити на цей концерт редактора Ревюка, а би дав відчит про школу.

На закінчення візвав Шкільний Уряд і родичів до солідної праці для добра школи, закінчуючи словами, що в школі лежить не тільки будучність наших дітей, але цілого українського народу. На тім замкнено збори, о годині 10.30 в ночі.

За Уряд Української Народної Школи на 14 Улиці у Ню Йорку:

Михайло Жуковський, голова;
Ілія Шкварок, писар рекорд.

ДЛЯ БРАТІВ, СЕСТЕР, ШВАҐРІВ І БЛИЗШИХ СВОЯКІВ

Отвираються двері на приїзд в Америку на звичайну квоту; голоситись сейчас до нас: сотки хліборобів, купуючих шіфкарти в наших борах, приїзджають на протязі цього й слідуючих місяців.

ДОЛЯРИ НА РІЗДВО І НОВИЙ РІК

посилаємо найтаньше і найкорше. Міліони долярів переслали ми

БЕЗ ОДНОГО ЦЕНТА СТРАТИ

для наших клієнтів. Хочете продати або подарувати грунт в краю чи тут, купити фарму, дім або бизнес, особливо лоти і дім на

Новій Україні

недалеко Ню Йорку, між Плейнфілд й Ню Брансвик, Н. Дж.

Хочете прилучитися до збірної прогульки Українців до краю, котрі виїзджають 7. грудня 1927 з Ню Йорку

КОРАБЛЕМ LEVIATHAN

голоситься до звісної з її солідарности в Америці і Старім Краю

АМЕРИКАНСЬКО УКРАЇНСЬКОЇ ІНСТИТУЦІЇ ДЕ ВИГІДНІШЕ:

THE GLOBE SERVICE CORPORATION

30 E. 7TH STREET, NEW YORK, N. Y. або 329 SO. 4TH ST., PHILADELPHIA, PA.

ЗАВІДАТЕЛІ БЮР:

Теодор І. Грицей — і — Василь Загаєвич

БУДІВНИЧИЙ ЗДОРОВЛЯ

Кашлі перехолодження і подібні зимові слабости є часто спричинені ЗАДЛЯ ЗЛОГО ВІДЖИВЛЮВАННЯСЯ. Ослаблений організм не є досить відпорним на слабости. Тоді як раз ви потребуєте поживного тоніку як

SCOTT'S EMULSION

котрий є будівничим сили рибячий олій приємно приправлений для вжитку. Міліони людий відзискало назад свою силу, вживаючи Scott's Emulsion.

ВИ ТАКОЖ ПОВИННІ ЗНАТИ ПРО ЙОГО КОРИСНІ НАСЛІДКИ. ВЖИВАЙТЕ ЙОГО РЕҐУЛЯРНО ЧЕРЕЗ ОДИН МІСЯЦЬ.

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J. 28-38

ГЕМТРЕМК, МИШ.

В память відродження української державности.

Українська Громада в Гемтремк, Миш., у злуці з українськими товариствами і братствами святкувала 6. падолиста память Української Державности і память погибших за волю Неньки України героїв. День 6-го падолиста був тому для нас днем великого торжества. В сей день гемтремська громада дала до кази своєї солідарности і національної свідомости. О годині 10 рано о. С. Побуцький відправив торжественну Службу Божу, а по відправі вирушили всі походом з процесією на площу колю Української Хати, де була уладжена могила. При могилі відправив о. Побуцький панахиду за погибших героїв, що поклали свої голови за волю свого народу. По панахиді о. Побуцький промовив до зібраних і пояснив значіння сего дня. Відтак представники товариств і братств зложили замісць вінка на могилу грошеві датки на рідний край: Товариство Згода, відділ 20. У. Н. С. $25.00; Товариство Маркіяна Шашкевича, відділ 94, У. Н. С., $20; Демократична Січ з Норт Детройт $5.00; Самостійне Братство св. Михаїла $5.00. О годині 7-мій вечером в Українській Хаті розпочалася друга часть святочного дня концертом, влаштованим старанням тов. ім. І. Котляревського під диригентурою п. А. Стисловського. На сцені виднів образ, що представляв Голгофту України. Відтак о. Побуцький отворив короткими словами сю торжественну хвилю, а хор тов. ім. І. Котляревського відспівав „Гей на доли та на гори". Були ще хоральні точки співу на переміну з декламаціями, які випали добре.

Відчит виголосив теперішний щойно прибувший до нас учитель п. Роман Пристай, бувший Січовий Стрілець У. Г. А. Коротко переповів події нашої визвольної борби в Галичині, а навязуючи до відносин, які сьогодня панують між нашими іміґрантами в Америці, взивав всіх до єдности, бо в єдности сила. Хор тов. ім. І. Котляревського своїми співами і декламаціями дальше підносив артистичну вартість святочного концерту. Кінцеве слово сказав др. А. Т. Кібзей. В своїй добре обдуманій бесіді др. Кібзей підніс, що нам треба скріпити старий край морально і матеріяльно, а тим вдаримо наших ворогів найсильніше. Перш за все нам треба згоди та обєднання на іміґрації і ми повинні стреміти до цего.

Програма концерту була велика і богата. Хор завдяки трудам п. А. Стисловського мимо ріжних перепон вивязався зі свого завдання добре, за що публика нагородила його щедро оплесками. Співаки наші, треба признати, неструдимі в праці і ніколи не відмовляються від участи там, де ходить о нардну освіту та о добро нашої іміґрації.

Чистий дохід з концерту призначено на край і розділено на три части: на інвалідів $35, на сироти по інвалідах $30, а на політичних вязнів $30. Разом робить $95, які вислано до краю через Обєднанне в Филаделфії.

Іван Крупка, парох. секр.

ІСТОН, ПА.

Падолистове Свято.

За приміром инших громад відсвяткували також і громадяне в Істон, Па., наше національне свято, звісне п. н. Падолистового Свята. Сього дня відправив наш парох, о. Кутський панахиду за поляглих Героїв Західної України і виголосив принагідну промову. По панахиді пійшли зібрані у церкві громадяне до парохіяльної галі, де розпочалося святочне віче. Головою віча вибрано гр. Сагатия, який попросив на секретарів гр. М. Підгайного і гр. Колодруба. Опісля покликано на першого бесідника гр. Гр. Пипюка з Алентавн. Гр. Пипюк попросив усіх присутних встати з місць і тим віддати пошану поляглим за свободу Зах. України Героям. Потім згадав бесідник, як наш нарід воскрес по 500-літній неволі й взявши меч у руки, пішов до бою зі своїм відвічним ворогом-Ляхом, взявши собі за вожда покійного Дмитра Вітовського. І сталося чудо. Давне українське місто Львів, яке Поляки старалися спольщити, несподівано скинуло з себе ляцьке покривало, а на ратуші став повівати синьо-жовтий прапор, заткнений там молодим героєм, Панківським. Цілий Львів приняв український вигляд. По вулицях міста держала порядок українська армія, телеграф, телефон, почта й залізниця найшлися в руках українського правительства. Українське правительство оголосило рівноправність усіх національностей, що замешкували Галичину. Однак недовго пришлося панувати Українцям на своїй землі. Прийшла до Галичини озброєна Францією польська армія ґенерала Галера й прогнала босу, голодну, голу і неозброєну українську армію, яка мусіла уступити за Збруч і шукати захисту у своїх братів Придніпрянців.

Другим бесідником був др. В. Клодницький з Шикаго. Сей бесідник промовляв дві години. Він розповів присутним, як то хижий суп, жадний свіжої крови, запустив свої острі кігті у тіло українського народу й як то розпочався бій на життя й смерть. Буйними річками потекла кровця українських Героїв, з димом пішли галицькі села, майже голими руками боронив український нарід свою прадідну землю. Тисячі трупів залягли побоєвища а другі тисячі полонених заповнили ляцькі криміналі й табори інтернованих. І право, та справедливість мусіли уступити перед брутальною силою о много сильнішого ворога. Однак згадка про завзяту боротьбу з ворогом, що розпочалася Першого Падолиста, перейшла у тіло і кість українського народу. Наш нарід не забув і не забуде того дня, коли став бодай на короткий час паном на своїй землі. І тому то день 1. Падолиста став для нас, галицьких Українців, великим національним святом. Згадав теж бесідник про наших двох найбільших ґенїв послідного століття, Т. Шевченка й Івана Франка, які доливали оливи, себ-то заохоти до того жару, який розпалив серця нашого народу, додавав йому віри у свої сили й заохоти до боротьби, який то жар вибух повним полумінням у нашім послідним визвольнім бою. Був то страшний і завзятий бій, у якім тисячі наших Героїв наложили своїми головами, а другі тисячі змела страшна пошесть по широких степах Великої України. Одначе ті невдачі не зломлять нашого народу. Чим більше нас Польща угнітає, тим скорше наступить день нашого визволення. Наш нарід зробив такий великий поступ у послідних літах, як жаден инший нарід на світі. Ми самі цілком инакші були 30 або 20 літ тому назад. Коли хто з нас приїздив до Америки, то не записувався Українцем, як се кожний з нас робить тепер, але подавав себе за Австріяка, Ґаліщена, Поляка, Москаля, греко-католика, або що найбільше Русина. А яка до не пізнання зміна тепер. Днесь вже й маленька дитина знає про українську державу, а навіть знає, до якої належить нації. Відтак заохочував др. Клодницький присутних, так старших як і дітей, до любови свого народу й своєї славної минувшини, та взивав дітей, щоби ходили до української школи й училися там своєї мови, історії й пісні. Опісля наступила збірка на інвалідів, яка принесла $33.42.

М. Підгайний, М. Колодруб,
секретарі віча.

„Та вже тої Правди, Правди
[не зіськати,
„Бо стала та Кривда тепер па-
[нувати".

П. Мирний.

ПОДЯКА.

Підписаний складає сердечну подяку Хвальному Урядови У. Н. Союза за уділення йому запомоги з „Запомогового Фонду", в сумі 50 долярів. Рівнож складає підписаний належну подяку місцевому Урядови, що подбав за нього й постарався йому о запомогу.

Иоаким Орнсік,
член 164 відд. У. Н. С.
Бервик, Па.

ПОЗІР! — АМСТЕРДАМ, Н. Й.!

ЗАХОДОМ КОМІТЕТУ БУДОВИ УКР. НАР. ХАТИ В АМСТЕРДАМ, Н. Й.

— устроюється —

ВЕЛИКІ НАРОДНІ ЗБОРИ

В НЕДІЛЮ, 4. ГРУДНЯ 1927 Р.

о годині 2-ій пополудни В ГАЛИ ЦЕРКОВНІЙ

На ті збори запрошує Комітет усіх Українців міста Амстердаму на нараду в справі будови Укр. Нар. Хати. На що нам, і яку користь будемо мати з Укр. Нар. Хати, вискажуть бесідники місцеві і позамісцеві.

280 **Комітет.**

УВАҐА! ЧЕСТЕР, ПА. УВАҐА!

ЗАХОДОМ ВІДДІЛУ СОЮЗА УКРАЇНОК У ЧЕСТЕР, ПА.

— відограється —

ПАН ШТУКАРЕВИЧ

або ОКАЗІЯ, ЯКОЇ НЕ БУВАЛО

В НЕДІЛЮ, 4. ГРУДНЯ 1927 Р.

В ГАЛИ ПРИ ДРУГІЙ І ВІЛСОН, (2nd & Wilson Sts.)

Режісер представлення учитель Володимир Білоусевич.

Всенький дохід призначений на ціли українську школу в Честер.

Ціна 50 центів; шкільні дти 15 центів.

Початок точно о 7-ми вечер.

Громадяни й Громадянки! Запрашаємо всеньке Громадянство у Честер і околиці на згадану вистану. Вже цим разом ніхто не спишовати-ме Вас від сміху і радости. Насміється до схочу, бо сама штука з гумором написана й ролі роздані добрим аматорам. Дохід у цілости призначений на нашу місцеву школу. 277,9-80

Комітет Відділу Союза Українок у Честер.

ПОЗІР! CENTRAL FALLS, R. I.!

ТОВАРИСТВО ІМ. ІВАНА ФРАНКА, від. 93 У.Н.С., відограє представлення

„НА СТАРОСТИ ЛІТ" І „ПЕКЛО В ХАТІ"

В НЕДІЛЮ, 4. ГРУДНЯ 1927 Р.

НА ПУЛАСКІ ГАЛИ

518 Mill St., Central Falls, R. I.

Початок о годині 6-тій вечером.

Вступ 50 центів, для дітий 15 центів.

Родимці! Кождий Українець повинен прибути на ці представлення, як місцевий так і позамісцевий, та помочи голодним, бо дохід призначений для потерпівших від повені в Галичині. — **Комітет.** 280

ПОЗІР!—УКРАЇНЦІ МІСТА НЮ ЙОРКУ Й ОКОЛИЦІ!

УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ ШКОЛА В НЮ ЙОРКУ

— уряджує —

ШКІЛЬНИЙ КОНЦЕРТ

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ, 334-336 Іст 14-та вул., НЮ ЙОРК, Н. Й.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 4-ГО ГРУДНЯ, 1927 РОКУ

Початок о год. 6.30 вечером. — Вступ 50 центів.

Весь дохід призначений на удержанне школи.

Проситься всіх Українців міста Ню Йорку прибути на цей діточий концерт та своєю присутністю заохотити дітей до дальшої науки в своїй рідній українській школі. 280

Шкільний Заряд.

ПОЗІР! — УКРАЇНЦІ В ШИКАҐО, ІЛЛ!

СТАРАННЕМ СПІВ. ТОВ. ІМ. М. ЛИСЕНКА

відограється представлення

„НАТАЛКА ПОЛТАВКА"

оперета в 3-ох діях І. Котляревського

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 4-ГО ГРУДНЯ, 1927 РОКУ

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ при Оклей і Райс ул., ШИКАҐО, ІЛЛ.

ОСОБИ: Наталка — п-ні С. Цимбаліста; Горпина Терпелиха, її мати — п-ні М. Михайловська, артистка київських театрів; Петро — п. Д. Заболоцький; Микола — п. Н. Хмара, знаний артист на Україні і в Америці; Возьний — п. Д. Атаманець; Виборний п. др. С. Гриневецький.

Початок о год. 7.30 вечером. — Режісер Д. Атаманець.

Проситься о численну участь. **Комітет.**

ВЕТЕРАНИ! ПОСЛІДНИЙ ПОКЛИК ДЛЯ ПОЛАГОДЖЕННЯ ВАШОЇ ВОЄННОЇ ПЛАТНІ!

Послідна Проволока Часу полагодження вашої воєнної платні **минає 1. січня 1928.** Як що ви уповажнені до сеї платні і ще не внесли вашої аплікації, зробіть се **сейчас.** Щоб помочи вам Ветерани, ми на жадане достарчимо вам потрібних аплікацій і дамо потрібні вказівки, коли зголоситесь до вас особисто.

Ветерани або від них залежні особи чи спадкоємці, до котрих се право відноситься, нехай голосяться до:

POLICE HEADQUARTERS, GRAND ST., JERSEY CITY

Третий поверх. Всякі інформації безплатно.

НАДЗВИЧАЙНЕ!

Повисше знаменитої якости ПЛЕЄР ПЯНО

лишень **$375.00** Легкі сплати

$2.00 Так легкі, як тижнево, ми привеземо сей гарний інструмент аж до вашої хати.

ДАРОМ! Стілець, Накривало і Ролькн.

Воно виплатиться вам купувати

У СТАРІМ І ПЕВНІМ СКЛЕПІ НА ОДНІМ МІСЦІ 16 ЛІТ.

Отворено вечерами.
ВІКТРОЛІ—РАДЯ—ПІЯНА
СТАРА І ПЕВНА

EUROPEAN PHONOGRAPH Co.
10th ST. & AVE. A. NEW YORK.
Отворено вечерами.

ЧИ ВИ ЗДОРОВІ? — ЗРОБІТЬ ОТСЮ ПРОБУ!

Затисни свою ліву руку, стиснувши добре пальці разом. Опісля втисни вказуючий палець правої руки у мягку, мясисту часть межи великим і вказуючим пальцем своєї лівої руки. Опісля скоро візьми свою праву руку на бік і гладди, що діється з місцем, де ти натискав пальцем. Чи сейчас воно почервоніє від впливу крови, чи може буде біле-блідане, як схоронене. Коли воно бліде, тоді ти потребуєш крови. Застановись, чому так. Чи ти добре жиєшься? Чи добре спиш? Чи твій жолудок в належнім порядку? Чи терпиш на нестравність? Чи скоро мучишся? Чи маєш запір? Чи маєш добрий апетит до їдженя? Тисячі чоловіків, жінок і дітей терплять і лікуються на ріжні недуги, тоді як в дійсности їм дошкулює поганий солітер (тасьмиець). Певною признакою того є видвоєнням частин паразита. Посередніми признаками є брак апетиту, то знов великий голод, обложений язик, давленя на серце, біль в крижах, руках і ногах, звороти, болі голови, ослаблення, як жолудок порожній, темні кружки під очима. В жолудку відчувається отяжіння, а ніщо нічеб щось їдло з жолудка в кишки. Буває теж поганий віддих, постійно сльовоте, не має охоти до нічого, праця його не цікавить, завжди ленивий. Були випадки, що цей гадаєс спричиняв епілептичні напади. Декоал солітер буває й 50 футів довгий. Як упхається у відцьховий провід, то може й задушити свою жертву. То-ж вибувайтеся негайно цього ворога, щоби не було за пізно — покіль цілком не зруйнує вашого здоровя. Пишіть $10.48 на лікарство Лікстам, як хочете позбутися цього страшного галапаса. Лікстам нешкідливий навіть якби не було у нас такого хроба. До набутя тільки в **Royal Laboratory, 148 Nesting Bldg., Windsor, Ont.** На обезпеченя пачки додайте 25 ц. За посліплатою не посилається. (С-49)

ІТАЛІЙСЬКІ ГАРМОНІЇ

Виробляємо і спроваджуємо ріжні першої кляси ручно роблені Італійські ГАРМОНІЇ, найліпші у світі. Десять літ гарантії. Наші ціни є инші від всіх инших. Безплатні інструкції для купуючих. Пишіть по даровий катальог.
RUATTA SERENELLI CO., 1014 Blue Island Ave., Dept. 117, CHICAGO, ILL.

НА АСТМУ ПІДЧАС ЗИМИ.

Метода Помічна Терплячим на Астму навіть в Найгірших Випадках. — Пишіть по Дарову Спробу.

Коли терпите на Астму підчас холодів і непогоди, коли дусить Вас за кождим віддихом, не забудьте заживити сейчас, даром на спробу, метод Frontier Asthma Co. Нема ріжниці де живете або чи вірите в віку небудь помічі, пишіть по сю дарову спробу. Коли терпилисте ціле життя і пробували що думали найліпше на поборення Астми та навіть стратилисте цілком надію, пишіть по сю дарову спробу. Се одинокий спосіб, в який можете довідатися, що за прогрес робиться для Вас помимо всіх минулих невдач Ваших та спроб визволитися від Астми. Тому пишіть по сю дарову спробу і то сейчас. Ті оголошуєся тому, щоби кождий терплячий зміг покористуватися свою прогресивною методою і попробував перший раз її даром, котру є знана днесь тисячам як найбільша новість, яку коли бачили. Пришіть купон днесь. Не чекайте. 280—

FREE TRAIL COUPON
FRONTIER ASTHMA CO.,
966 F. Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo, N. Y.

Send free trial of your method to:
.....
.....
.....

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

—o—

ПРОВИДЕНС, Р. АЙ.

Збірка на потерпівших від повені.

В місяцю вересні на зборах тов. ім. Т. Шевченка, від. 73. У. Н. Союза, взято на чергу нагрупу справу так великої ваги, як несення помочі для потерпівших від повені на Західній Україні. По короткій дискусії ухвалено одноголосно вибрати комітет, котрий має занятися збиранням жертв і висилкою їх через Обєднанне. До комітету ввійшли слідуючі особи: Іван Витязь, Андрій Сидор, Михайло Свідер, Г. Болюх, С. Киндибалюк, А. Дикун. На початок тов. ім. Т. Шевченка ухвалило дати з каси $5.00. До Савт Провиденс ходили збирати жертви М. Свідер і С. Киндибалюк і зібрали $24.25. Жертвували слідуючі жертводавці: по $2.00: Й. Мартинович, Н. Храпливий; по 1 дол.: Ол. Настасовський, Н. Костів, С. Киндибалюк, Ф. Свідер, Б. Свідер, І. Крук, С. Омилянчик, Й. Поделдворний, Ів. Жарський, А. Бєлян, К. Ревуцький, Й. Чех, А. Брикович, А. Мельник, Е. Джансон, О. Рекрут, Жд. Ґолдман; по 50 ц.: Р. Піделворна, М. Пашник, П. Наконпіський, П. Голодюк, М. Журба; Й. Бекинбах 25 ц.

До Онвіл ходили збирати жертви А. Сидор і Д. Лободяк. Жертвували слідуючі особи: по $2.25 М. Волович; по $2.00: І. Волдман, А. Кересон; по $1.50 М. Витязь; по $1.00: Гр. Болюх, А. Сидор, Г. Бойко, Ів. Витязь, М. Свідер, Г. Дулеба, М. Варчак, І. Осубрізн, І. Палій; по 50 центів: С. Шор. — Разом $17.25.

У Норт Провиденс збирав Ів. Витязь. Жертвували по $1.00: К. Печенко, П. Колосовський, А. Дикун, П. Ковальчук, К. Голуб. Зібрано $5.00. З концерту в честь Ів. Франка з 1926 року лишилося було $4.64 ц., котрі залучено на жертви повені.

Разом вислано до Обєднання $56.00.

Усім жертводавцям складаємо сердечну подяку, як також дякуємо всім тим особам, що не жалували свого часу ані труду та занялися так благородним ділом та сповнили тим чином свій народній обовязок. Той самий комітет істнує дальше і буде збирати жертви й висилати потерпівшим від повені.

За уряд комітету:
Іван витязь, голова;
Михайло Свідер, секретар;
Андрій Сидор, касієр.

—o—

МакАДУ, ПА.

З весіля для потерпівших від повені.

Пересилаю суму $17.20, зібрану п. Ів. Когутом для потерпівших від повені в Галичині. Згадану збірку зібрано на весіллю у п. Василя Граничного.

В короткім часі прийшлется від македуської українскої громади на ту саму ціль більшу суму.

Д. Капітула.

—o—

ШИКАГО, ІЛЛ.

З балю Українського Кружка жінок на потерпівших від повені.

Кружок Українських Жінок у Борнсайд на поклик Ю. Небора устроїв 16 жовтня баль, з якого увесь дохід призначено для потерпівших від повені у Старім Краю. З того балю було чистого доходу $69.42. Кружок Українських Жінок жертвував з каси $25.00. По $5.00 зложили: Ю. Небор і Іван Подгурняк; по $1.00: Ева Зелісько, Юлія Небор. — Разом зібрано $106.42. Хтоби думав, що тут нема більше ніяких товариств крім сього Жіночого Кружка, то дуже ошибавсяби. Є тут ще 2 віділи Союза, мужеський і женський, є тов. Січ, тов. ім. Ів. Франка, й Робітничий Клюб, але до сього часу не подумали вони, щоби занятися збіркою. Правда, Робітничий Клюб взяв участь в балі й жертвував 5 долярів, але решта нічим не причинилась до помочі потерпівшим. Сподіюся, що надумаються й підуть слідами Кружка Українських Жінок.

Ю. Небор.,

—o—

МІКІЗРАКС, ПА.

Братство св. Василія Великого, від. 76. Провидіння, засилає $25.00 на потерпівших від повені у старім краю. Гроші шлеться через Обєднання.

За уряд:
Михайло Кіселиця, секр.

—o—

НОРТЕМПТОН, ПА.

Товариство ім. І. Богуна потерпівшим від повени.

Члени тов. ім. Івана Богуна, від. 103. У. Н. Помочі, ухвалили на своїх місячних зборах висилувати зі своєї каси 10 долярів на потерпівших від повені у старім краю. Гроші післано через Обєднання.

За уряд товариства:
Іван Задубера, голова;
Павло Смолин, касієр;
Іван Гулька, секретар.

—o—

ЧЕСТЕР, ПА.

Товариство ім. Т. Шевченка для потерпівших від повені.

Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156 У. Н. Союза, скликало дня 9 жовтня мітінґ, на якім забрав голос тов. Микола Іщук і представив збраним товаришам справу допомоги потерпівшим від повені в Галичині. Всі одноголосно згодили виплатити з товариської каси $25.00. Згадані гроші вислано до Обєднання.

Василь Новак.

—o—

ЛИТЛ ФОЛС, Н. Й.

Збірка на Народний Дім в селі Носові, підгаєцького повіту.

Збіркою занялися гр. Анастазія Голіят і гр. Анела Кифор. Жертви зложили слідуючі добродії: І. Вітенок 10 дол.; Л. Голіят 6 дол.; Д. Кифор 5 дол.; по 1 дол.: Т. Боднар, Т. Стриєк, Г. Погарецький, Е. Скібинський, М. Партика, Ю. Корбила, М. Русин, М. Сеньо, І. Конікевич, І. Стриєк, В. Кранишин; М. Павчинський 55 ц.; по 50 ц: М. Кузмак, Розі Гітман, Анна Річ, Катерина Граблин, М. Гавдилда, Марія Кубів, І. Коникович, С. Бринь, І. Кравецький, Н. Кравецький, М. Копанишин, Н. Нановський, Й. Франків, Гр. Афінович; Н. Андруховський 35 ц.; по 25 ц.: Ад. Леньо, Н. Паламар, Л. Спурза, Й. Остач, М. Байшер, І. Садо, А. Вейфер, Н. Салван, М. Сідель, А. Капрара, Ю. Марело, Н. Кардіза. — Разом зібрано $43.00, котрі вислано на руки Павла Довжинського в Носові. Оплата виносила одного доляра. Вислано до краю $42.00. Всім жертводавцям і тим, що занялися збіркою сердечна подяка.

Л. Голіят.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Товариство Вознесення потерпівшим від повені.

Тов. „Вознесення" вислало через „Обєднання" $50.00 до краю потерпівшим від повені.

За уряд тов. Вознесення":
Іван Мудровський.

НАЙЛІПШЕ НА СЛАБІ КРИЖІ

Доймулюють вам страшні болі в крижах? Почуєте майже негайну пільгу, як приложите Джансона Червонохресний Нирковий Пластер. Він огріє, вспокоює і піддержує слабі крижі, та легко масажує тканки за кожним рухом тіла, привертаючи таким чином правильне круження крови і нормальну силу. Джансона Червонохресний Нирковий Пластер дає дуже скоро результати тому, що медицина йде просто крізь шкіру на болюче місце — біль уступає, наболілість щезає, і майже дорадну вертає сила. А цільга ваша також постійна, бо медицина проникає без перерви, як довго пластер остає на тілі. Спробуйте Червонохресний Нирковий Пластер цеї ночі і переконайтеся, як скоро він прогане біль з хворих крижей.

Зайдіть лиш де небудь до аптики і купіть Джансона великий Червонохресний Нирковий Пластер на червоній фланелі.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ҐРАМОФОНІВ ВІВА ТОНАЛ КОЛОМБІЯ

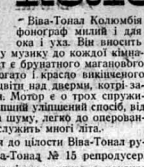

— Віва-Тонал Колюмбія фонограф милий і для ока і ухо. Він вносить артистичну музику до кождої кімнати. Кабінет є брунатного маганового дерева, богато і красіло викінчено в красні цвіти над дверми, котрі зазуваються. Мотор є о трох спружинах, найліпший улішений спосіб, від якого нема шуму, легко до оперованя, та послужить многі літа.

Додаєся до цілости Віва-Тонал ручку і Віва-Тонал № 15 репродусер. Дванайцять-інчова плита є покрита зеленим плюшом. Всі можливі річи є нікльовані. Дається рівнож чотири альбуми на рекорди.

Повисше представлений модель є 36 і пів цаля високий, 32 і три четверті цаля широкий і 21 цаль глубокий.

Маємо на складі ріжного рода ґрамофони передовсім середнього гатунку. Всі наші ґрамофони є гарно і чисто викінчені, підзначаються дуже добрим тоном. Як рівнож маємо скрипки, мандоліни, бенджо, юколейлі, українські рольки для пяна. Отже коли Ви потребуєте якої річи, котру ми маємо на складі, то просимо удавати до нас, а ми всіми силами будемо старатись Вас як найліпше задоволити.

Ми продаємо за готівку як рівнож даємо на легкі сплати.

НАЙНОВІЙШІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ

10-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ ПО 75 ЦНТ.

27110F Рождество Твое, Христе Боже. — К. Христюк.
Йордан. — К. Христюк, барітон.
27111F Лихо — Е. Жуковський, барітон.
Ців правди. — Е. Жуковський, барітон.
27112F Як я добрався до Америки. — М. Данченко.
Потпурі з українських пісень. — М. Данченко.

12-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ ПО $1.25.

70005 Празник, — Орхестра Гуменюка.
70002 Весіля, Ч. І. і ІІ. — Орхестра Гуменюка.
63005 Весіля (польська), — відограла Орх. Гуменюка.
70004 Хрестини, Ч. І. і ІІ. — Орхестра Гуменюка.
70001 Христос воскрес і Согласно, — М. Зазуляк.
70003 Вірую і Отченаш, — М. Зазуляк, барітон.
70000 Бог предвічний, Ч. І. і ІІ. — М. Зазуляк.

10-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ ПО 75 ЦНТ.

СПИС РЕКОРДІВ ЖУКОВСЬКОГО

27107 Пише мені жінка
Початок кінця
27106 Коло гаю походжаю
Ой ти дівчино
27105 Гада на европляні
27101 Розвід
27009 Майкові троблі
27096 Що найшов, то твоє
27093 Шкільарі (дуже комічна)
27092 Родимий краю
27090 Молотник. — Змарнів я.
27086 Ой не шуми, луже
Чорні очи як терен
27083 Що грубе, то добре
Зрадниця
27082 Лист з краю
27080 Снятинська коломийка
Ой поїхав мій миленький
27077 Сійся родися на щасте на здоровле
Пішла мати на границю
27076 Ой піду я лугом, лугом
Ой мати, мати моєї хаті
27074 Відси гора звідси другая
Там на горі крута вежа
27072 Старість не радість
Не женися, сину
27065F Борщик з грибами
Заграли, заграли
27059F Коза дереза
Велика память
27057F Соколи, соколи
Ми Гайдамаки
27053F Ой поїхав дід на раки
Ой дриг-дриг
27048F В хаті свекрухи
Коваленка
27047F Молода на відході
Віват, пані свахи
27042F Премудрий Соломон
Катерина моя
27041F Жінку не цілуй
Ой чи ти, чи не ти запаску згубила.

Д. МЕДОВ, тенор.

27081 Стоїть гора високая
Пусти мене, мамо
27066 Ой не світи місячненьку
Ой іду, ой іду
27056F Ой не ходи, Грицю
У сусіда хата біла
27051F Дівка в сінях стояла
І шумить і гуде
27044F Ой продала дівчина курку
Солоха
27043F Діда рудий, баба руда
Ерцем-перцем, три дочки

МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, барітон.

27109 Розлука
Повій, вітре, на Вкраїну
27108 Як почуєш в ночи
Ой зійди, зійди ясній місяцю
27075 Не пора
Гей, Січ іде
27002F Ще не вмерла Україна
Марселеза
27036F Туман яром котиться
Тихо, тихо Дунай воду несе
27034F Зелена рута, жовтий цвіт
Пропала надія

В. ДІЛОВ, бас.

27097 Серенада Шевченка
Гетьмане
27073 Ой Дніпре мій, Дніпре
Чи є в світі молодиця

О. К. КІРСТЮК, барітон.

27103 Кучерява Катерина
Біду собі купила

ВЕСЕЛІ ПОЛТАВЦІ.

27102 Ой я весела до дому іду
Свитання

СПИС РЕКОРДІВ ГУМЕНЮКА.

27104 На синокої
Козак тропак
27100 Думка, коломийка
27098 Гоп, вальс. Прісюдзи
27094 Забава в столові
27091 На відпуст до Почаєва
27089 Вальс „Бандура"
27088 Хотіла мене мати
Гусар гуси зганяє
27087 На весілю під хатою, Орх.
Ой там за лісом, Хор і орх.
27085 Ой піду я зіхер вікер
Український „ту-степ"
27084 Ой козаче білоусий
На весіллю при вечері
18082 Заручини, (польська)
27079 Придане
Пересувини
27078 Танець під вербами
Грай, або гроші віддай
27077 Чабан і Гуцулка
27070 Поправини (на 2 сторони)
27055F Заручини
Вінколетини
27054F Рах цих-цих
Гамай кицю
27050F Гоп, Марку, покинь сварку
Ой вишеньки, черешеньки
27049F Бим-Бам (польська)
Від кутика до кутика

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА.

27064 Вся родина на весіллю
Танцюйте, молодички
27063F Як ся маєш Маринко, полька
Українська мазурка
27046F Дідунь, полька
Хлопці, не зівайте, полька
27045F Сільські дівчата, полька
Щаслива жінка, полька
27040F Серед цвітів, вальц
Французька польска
27035F Українська польска
Український гопак

МУЗИКА ДО ТАНЦЮ.

27000 Коломийка
Український гопак
27025 Самохіз, полька
Варят, полька
27030 Український вальс
Полька, Стася
27040 Серед цвітів, вальс
Французька польска
27045 Сільські дівчата, польска
Щаслива жінка, польска
27046 Дідунь, польска
Хлопці не зівайте, польска
27063 Українська мазурка
Як ся маєш Маринко, польска
27064 Танцюйте, молодички
Вся родина на весіллю

РОСІЛСЬКІ І ПОЛЬСЬКІ ТАНЦІ.

20086 Польска стрелочок
Как поживаєте, польска
20093 Роза, польска
Ондять на родіну, мазурка
20095 Косово, вальс
Відені поета, вальс
20103 Ной любви, вальс
Віддайте мені мінути
20105 Тоска по родині, марш
Марш, Порт Артур
18017 Під мостом Варшави
По нашому, польска
18172 Весілля у Вінеса
На лепо од божіцина
18187 Хлопський краковяк
Масек в корнце, оберек
18177 Ку-ку, вальц

При замовленню просимо подати число рекорди. Всі замовленя посилати на понизшу адресу:

HOLOWATY'S MUSIC SUPPLY
703 FAIRMOUNT AVENUE, PHILADELPHIA, PA.

УКРАЇНСЬКА ҐЕНЕРАЛЬНА АҐЕНЦІЯ В ШИКАҐО

Купуєте або продаєте дещо, зайдіть до нас. Одержавши фахову пораду не ошукаєте себе, а купите або продасьте добре.

Контролюємо абстракти, робимо кльозунґи при купнах. Також всілякі документи, контракти, моргечі, діди. Інсуренс всякі нотаріяльні посвідченя. Шіфкарти з Америки і до Америки. Старокраєві справи — всякі краєві документи.

Посилаємо гроші до краю в американських долярах — дешево, скоро, під ґарантією — на жадане телеґрафічно.

Заходіть або пишіть на адресу: 198—

MICHAEL KLEM, 2016 W. CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.

357.

Готуймося до коляди на Сиротинець.

Я вважаю, що ідея будови Сиротинця-Захисту У. Н. Союза є між нашими людьми вже доволі поширена, доказом чого можуть служити всі ті ріжні способи, при помочи яких українські громадяне збирають жертви на ту нашу народну інституцію. Та між усіми жерелами доходів на Сиротинець є безперечно — коляда. Різдвяний час, як ніяка инша пора в році, настроює людей до благодійности і тоді найлекше збирати жертви на якунебудь гуманну ціль. Сьогорічну коляду я раджу використати як слід на потреби нашого народного Сиротинця. Кождий відділ У. Н. Союза повинен уже заздалегідь вибрати зпоміж своїх членів відповідний колядницький комітет, котрий у приписаним часі перейдеться в своїй громаді від хати до хати і збере жертви на Сиротинець. Як до сього возьмуться люде доброї волі, то успіх може бути запевнений. Хоч до Різдва ще більше ніж місяць, то вже тепер варто би до коляди приготовитися, бо ікладане сеї справи аж до останної хвилі може легко скінчитися невдачею.

Павло Ландяк,
предс. 143. від. У. Н. С., в Ґрейт Медовс, Н. Дж.

358.

Тов. Сокіл, від. 336 У. Н. С., в Клівленд, О.

Хвальний Заряде! — Висилаємо на Сиротинець $32 ($10 з каси, а $22 від членів товариства). На наш відділ ся сума троха за мала, але щож робити, коли не всі члени хочуть зрозуміти справу Сиротинця. Неодин каже: „Я за свої діти подбаю, то вони не мусять іти до сиротинця". Яка річ, що таке говоренне не має розумної основи, бо і найбогатші люде сходять иноді на жебраків і їх діти, кінець кінцем, опинюються таки в якімсь сиротинці. Але що тут дивніше, то та грубошкірість деяких наших людей, те осоружне самолюбство! Ну, нехай, що я забезпечив свої діти на лиху годину і вже вони справді не потребувати-муть переступати порогів якогонебудь сирітського заведення. Та чи людяний чоловік дбає лише про свої власні діти? А хтож подбає за ті українські сироти, котрі з вини своїх ледачих батьків, або з вини нещасного положення своїх родичів опинилися „під чужим плотом"? Невжеж українська суспільність має махнути рукою на ту осиротілу дітвору? Яке щасте, що на світі побіч гидких самолюбів жиють ще люде з чулим серцем, а не з твердим каменем у грудях!

Григорій Степаник, секр.

ПОДЯКИ

Підписана складає сердечну подяку Хв. Урядови У. Н. С. за одержання від нього посмертного у висоті 1000 долярів по своїм синови, Юрієви Лехманови. Також складаю подяку місцевому Урядови, як і всім членам, що взяли участь у похороні мого сина.

Анна Вашур,
від. 113. У. Н. С., Дері, Па.

Низше підписана, членкиня 280 відділу У. Н. Союза складає сердечну подяку Головним Урядникам У. Н. Союза за уділення їй запомоги з „Запомогового Фонду" у висоті 50 долярів. Ся запомога станула у великій природі моїй родині.

Дякую також і місцевим Урядникам 280 відділу за те, що вистаралися мені о ту запомогу.

Марцела Яновська
Скрентон, Па.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Др. А. Л. СИЗАР.
Доктор і Хірург, Спеціяліст у всіх хоробах і операціях від очий, ух, носа горла. Найновійша метода діягнози і курації.
127 E. 84th ST., NEW YORK, N. Y.
межи Park і Lexington Aves.
Годинн: 10. до 12. рано, 6. до 8. вечер.
Неділі 10. до 1. поволудни.

F. RAY, COMSTOCK і MORRIS CEST мають честь предложити нову виставу
БАЛІЄВА CHAUVE-SOURIS
COSMOPOLITAN THEATRE
Columbus Circle & 59th St., New York
Попул. Подол. Ціни з Четв і Суботи.
Послідна вистава 17-го грудня
Відтак в San Francisco, Curran Theatre Грудня 26-го.

ПОЗІР! — НЮАРК І ОКОЛИЦЯ!
Давтого, що наших людей ошукують по скленах на матерацах, то я, маючи 18-літну практику, хочу Українцям помогти.
Отож хто хоче купити або переробити
МАТЕРАЦ
нехай зголоситься до мене, а я йому доставлю до дому дуже добрий і дешевий матерац.
Голоситься на адресу: 280
ЕВА ТАРНАВСЬКА
191 SO. 21st STREET, NEWARK, N. J.

ДОМИ — ФАРМИ!
СОТКИ ДОМІВ, фарм і інтересів на продаж або в заміну.
З ПОСЛІДНІМ РОЦІ продали ми домів і нашого на загальну суму $325,900.00
ВСІ НАШІ КЛІЄНТИ вповні вдоволені з нашої услуги.
Хто хоче скоро продати, купити, замінити свій маєток, хай голоситься до нас.
Ідіть там, де дістанете скору чесну услугу.
V. BONACHEVSKI,
Real Estate Broker,
4233 Germantown Ave., Phila, Pa.

Established 1920
СКЛАД НАЙЛУЧШОГО 100% ПІРЯ
Гусяче, правдиве, імпортоване і власного виробу — пірє, перце, ціле і мох, качаче ціле і мох — готові подушки власного виробу; DMC нитки; стемповані річи; срібло Roger's; сведри; полотна на покривала; капи; ножиці і много инших річей до домашного ужитку. — Все найліпшої якости і гарантоване. Пишіть по безплатний ілюстрований катальог до:
THE LIBERTY MDSE SALES CO.,
P. O. Box 152, Sta. D., New York City.

HOT RUB
ОДИНОКИЙ ПЕВНИЙ ЛІК НА ПЕРЕСТУДУ
а також на ревматизм, ломанє і біль в грудях, крижах, плечах, ногах і руках.
Стережіться застуди, бо ся може спричинити запалення легких.
Замовляйте завчасу. Належність можна слати з замовленням, або відворотною почтою по одержанню ліку. Пишіть на адресу: 267—
ESTE PRODUCTS CO.
2241 CORTEZ ST., CHICAGO, ILL.
Ціна за слоїк $2.50.

Др. Б. ТРОЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНТИСТ
49½ FIRST AVE., cor. 3rd ST.
NEW YORK, N. Y.
Роботу виконує солідно. Умірковані оплати. Платити можна ратами Через 10 літ знають мене за сильні виконування механічної роботи в обсягу дентистики.
Оглядини при помочі лучів Рентгена (X-Ray) даром.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНЕМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

ІВАН ДУЧИНСЬКИЙ
УКРЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В YONKERS І ОКОЛИЦЯХ.
46 WASHINGTON STREET,
YONKERS, N. Y.
Tel.: Yonkers 3002.
Res. Tel. Nepperhan 1119.